
فصل نامه دانش شناسی

(علوم کتابداری و اطلاع رسانی و فناوری اطلاعات)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

سال سیزدهم، شماره ۵۱، زمستان ۱۳۹۹، از صفحه ۱۰۴ الی ۱۲۲

مقایسه وضعیت موجود مدیریت کلان داده با وضعیت مطلوب از دید گاه مدیران ستادی و استانی و متخصصان فناوری اطلاعات در کتابخانه های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه های عمومی کشور

زهرا رضایی^۱ | زهره میرحسینی^۲ | فرشته سپهر^۳

۱. دانشجوی دکترا، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی واحد تهران شمال، تهران، ایران. Rezayi_management91@yahoo.com

۲. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران
z_mirhoseini@iau-tnb.ac.ir; (نویسنده مسئول).

۳. استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران. Fereshteh.sepehr@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۹/۶ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱/۲۹

چکیده

هدف: هدف پژوهش، تبیین وضعیت فعلی مدیریت کلان داده در کتابخانه های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه های عمومی کشور و مقایسه آن با وضعیت مطلوب در آینده است.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع پیمایشی تحلیلی است. جامعه آماری مشتمل از ۷۷ تن از کارشناسان فناوری اطلاعات، مدیران ستادی و استانی هستند که به روش خوشه ای و نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شده اند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه ساختار یافته است که از طریق مطالعه تحقیقات داخلی و خارجی و مشورت با استادی و خبرگان حوزه کتابداری و فناوری اطلاعات تدوین شده است. پرسشنامه از لحاظ دو ضریب نسبی روایی محتوى (CVR) و شاخص روایی محتوى (CVI) مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه نیز بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۸۶٪ محاسبه شد.

یافته ها: کتابخانه های عمومی فعلی هوشمند نیستند و فقد سرعت آماده سازی و پردازش داده های موردنیاز هستند. از کلان داده های موجود در شبکه های اجتماعی برای تجزیه و تحلیل تمایلات کاربران استفاده نمی کنند. فقط زمینه راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه ها به میزان اندکی فراهم است. در حالیکه کاربرد کلان داده باعث دسترسی سریعتر به حجم زیادی ازداده ها و افزایش کیفیت اطلاع رسانی و هدفمند شدن آن در وضعیت آینده می شود به شرط آنکه زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه ها فراهم شود.

نتیجه گیری: کلان داده در وضعیت فعلی به میزان بسیار اندکی در کتابخانه های عمومی کشور بکار گرفته می شود و الزامات و زیرساخت های آن نیز فراهم نیست. کلان داده ها تاثیرات مثبتی بر خدمات کتابخانه های عمومی خواهند داشت و این کتابخانه ها برای استفاده از آنها باید تمهیدات لازم را به موقع بیندیشند.

واژه های کلیدی: کتابخانه های عمومی، مدیریت کلان داده، نهاد کتابخانه های عمومی کشور، ایران

نقش عمدہ‌ای در پیشبرد برنامه‌های توسعه فرهنگی داشته باشند.^۳ تغییرات که به خصوص در زمینه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی در حال افزایش هستند، می‌توانند بر این گونه برنامه‌ها اثرات گوناگونی داشته باشند، لذا آمادگی این نهادها جهت رویارویی آگاهانه با این تغییرات بیش از پیش ضروری‌تر می‌نماید (غفاری قدیر، ۱۳۹۲، ص ۷۴).

امروزه در کچگونگی تبدیل، تجزیه و تحلیل و ارائه داده‌ها و ابداع روش‌های نوآورانه به منظور مدیریت بهتر و ارائه خدمات مناسب در واقع رمز بقای سازمان‌ها و شرکت‌ها محسوب می‌شود و کتابخانه‌ها نیز به منظور ارائه خدمات خود و مدیریت دانش ناگزیر از مواجهه و در کشایط جدید خواهند بود. کتابخانه‌های عمومی به دلیل جایگاه اجتماعی و ارتباط با افشار جامعه و همچنین اهداف آموزشی خود به طور قطع باید ملاحظات جدید را در نظر بگیرند. میزان نفوذ و تاثیر کلان داده در خدمات این کتابخانه‌ها مسئله در خور توجهی است. آیا مدیریت کلان داده‌ها در کتابخانه‌های عمومی باعث افزایش رضایتمندی، بهره‌وری، ارزش افزوده و اتخاذ تصمیمات درست و نیز امکان برنامه ریزی‌های دقیق و کاربردی خواهد شد؟ مشکلات و موانع بودجه و مسایل حقوقی و زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری، نحوه تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ، میزان دقت داده‌ها، کاهش داده‌ها و فشرده‌سازی، محرومانه بودن اطلاعات، امنیت سیستم پردازش داده‌ها و فناوری‌های بزرگ چالش‌های جدی برای آینده کتابخانه‌ها محسوب می‌شوند (وانگ، ۳، چن^۴، زو^۵، چن^۶، ۲۰۱۶، ص ۵).

در ایران نهاد کتابخانه‌های عمومی که متولی مدیریت در این حوزه است در خرداد ۱۳۸۳ و با هدف فراهم کردن امکان کتابخوانی برای تمام افراد جامعه و گسترش و ترویج کتابخوانی و ارائه بهترین خدمات به علاقه مندان کتاب و کتابخوانی فعالیت خود را آغاز کرد (مجموعه دستورالعمل‌های اداره‌ی کتابخانه‌های عمومی، ۱۳۹۱، ص ۸). در حال حاضر ۳۴۳۳ باب کتابخانه از

مقدمه

استفاده از تکنولوژی‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی در دوران حاضر تأثیرات بزرگ و بی‌مانندی در عرصه‌های مختلف، پدید آورده است. این تکنولوژی‌ها از یک سو امکان جمع‌آوری و انباست اطلاعات را در مقیاس وسیع فراهم کرده اند و از سوی دیگر دسترسی سریع و اشاعه گسترده اطلاعات را نیز بهبود چشمگیری داده‌اند. حجم داده‌هایی که امروزه به مدد فناوری‌های ذخیره‌سازی و پردازش اطلاعات و همچنین به دلیل تولید داده توسط تجهیزات و ابزارهای مختلف دیجیتال روز به روز به قدری در حال افزایش است که برای توصیف آن از اصطلاح کلان داده ۱بهره گرفته می‌شود. کلان داده‌ها، دارایی‌های داده‌ای بسیار انبوه، پرستاب و متنوعی هستند که با توجه به رشد چشمگیر فناوری اطلاعات نیاز به روش‌های پردازشی تازه‌ای دارند تا تصمیم‌گیری، بینش تازه و بهینگی پردازش پیشرفته را فراهم آورند؛ در واقع کلان داده مسیر حرکت کسب و کار و فرایند چرخش کار در سازمان‌ها را مشخص می‌کنند. در کلان داده با داده‌های متمایز و بزرگ که دائمًا از لحاظ حجم، نرخ تولید داده و تنوع در حال تغییر هستند سروکار داریم (بیسر، ۲۰۱۲، ص ۱۷).

کلان داده‌ها روز به روز ارزش بیشتری برای سازمان‌ها و حتی کشورها پیدا می‌کنند، و به تبع آن نوآوری‌هایی در مدیریت و پردازش حجم‌های عظیم اطلاعات از قبیل جمع‌آوری، آنالیز، نگهداری، انتقال، جستجو و به روز رسانی داده‌ها توسعه می‌یابند (شهرابی و ایرج، ۱۳۹۵، ص ۲۶). در این میان، کتابخانه‌های عمومی نیز ناگزیر از بروز رسانی تکنیک‌ها و راهبردهای خود هستند. مقدار زیادی از داده‌ها و اطلاعات موجود در آنها باید پردازش شوند تا قابلیت مصرف توسط محققان یا کاربران را داشته باشد. کتابخانه‌های عمومی به مثابه گجینه‌های حافظه جمعی وظیفه‌ای فراتر از اطلاع‌رسانی و آموزش دارند و با بوجود آوردن فضای سالم برای افزایش سطح توانایی‌های فکری و معرفتی، تاثیرگذاری خود را در جامعه بالاتر می‌برند. کتابخانه‌های عمومی همانند دیگر رسانه‌های گروهی می‌توانند

³. Wang

⁴. Chen

⁵. Xu

⁶. Chen

¹. Big Data
². Beyer

داده‌ها فراهم شود. از آنجا که تا به حال به این موضوع مهم پرداخته نشده است و مدیران نهاد برای تصمیم گیری و برنامه ریزی به داده‌های بزرگ سراسر کشور نیاز دارند.

در رابطه با مدیریت کلان داده‌ها در کتابخانه‌ها، به طور کلی تحقیقاتی درباره کتابخانه‌های دانشگاهی و یا فناوری اطلاعات هستند. صراف زاده (۱۳۹۴) که با هدف بررسی مدیریت کلان داده‌های پژوهشی با در نظر گرفتن نقش نوین کتابخانه‌های دانشگاهی پژوهش کرده نشان داده که یکی از نقش‌های اخیر پژوهشی کتابداران کمک به پژوهشگران در مدیریت داده‌های عظیم پژوهشی است که از خلال پژوهش‌ها به دست می‌آید و از آن به کلان داده یاد می‌کنند. ذخیره و نگهداری کلان داده‌ها، امکان استفاده مجدد از آنها را در آینده و توسط پژوهشگران باشد و در نهایت نیز نقش‌های بالقوه کتابداران در مدیریت کلان داده‌ها را تبیین کرده است. بختیاری، مرادی و میرحسینی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان آینده نگاری فناوری اطلاعات در کتابخانه‌های عمومی ایران براساس سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴ به بررسی آینده فناوری اطلاعات پرداختند. آنان برای آینده پژوهی از روش دلفی در دو دور و با استفاده از نظرات ۲۵ نفر از خبرگان حوزه فناوری اطلاعات در کتابخانه‌های عمومی کشور بهره گرفتند و به این نتیجه رسیدند که کتابخانه‌های عمومی در آینده منابع الکترونیکی خود را توسعه داده، و نقش حاکمیتی در توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات خواهد داشت. از سوی دیگر فناوری‌های نوین اطلاعاتی باعث تسهیل استفاده از خدمات کتابخانه‌ها خواهد شد. در کتابخانه‌های عمومی آینده پهنه‌ای باند دسترسی به اینترنت افزایش و از شبکه اینترنت داخلی استفاده خواهد شد. تا سال ۱۴۰۴، از فناوری‌های آر.اف.آی. دی.۱، فناوری وب ۲ و همچنین از فناوری خطوط سلولی (موبایل) در ارائه خدمات به کاربران استفاده خواهد شد. آموزش‌های مجازی در این کتابخانه‌ها گسترش خواهد یافت. درمنته، نوروزی، اسماعیلی گیوی (۱۳۹۶) فرصت‌های مدیریت داده‌های بزرگ در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی را بررسی

انواع نهادی، مشارکتی و مستقل، زیر نظر این سازمان در قالب ۳۱ مدیریت استانی در سطح کشور با مجموعه‌ای بالغ بر ۳۷ میلیون رکورد اطلاعات کتابخانه‌های اداره می‌شوند. این امر گویای حجم اینبویی از اطلاعات و داده‌هایی است که در سطح کتابخانه‌های عمومی کشور در قالب مجموعه کتابخانه‌های عمومی به صورت جغرافیایی، پراکنده و همچنین در قالب نرم افزار یکپارچه این نهاد به صورت متمرکز، ذخیره، نگهداری و دسترس پذیر شده است. مواجهه این کتابخانه‌های عمومی با کلان داده و تاثیرات آن در آینده اجتناب ناپذیر است و کتابداران باید نقش‌های خاصی را به عهده بگیرند، زیرا حضور کلان داده باعث افزایش سرویس‌های داده در داخل کتابخانه‌ها می‌شود. کتابخانه‌ها برای سازماندهی داده‌ها، دسترسی به مجموعه داده‌های داخلی و خارجی و تسهیل فرایندهای استفاده از داده‌ها و آموزش کاربران، نیازمند برآورده و پیش‌بینی آینده کلان داده‌ها از طریق راهبردهای منطقی هستند. برای دستیابی به این اهداف لازم است نگرشی واقع بینانه و علمی به ظرفیت‌های موجود کتابخانه‌های عمومی و مهارت‌های کتابداران مانند مهارت‌های نمایه‌سازی، مهارت‌های مرجع و سایر مهارت‌ها وجود داشته باشد تا بتوان تغییرات مورد نیاز و ضروری در ابعاد گوناگون سازمانی را پیش‌بینی و مدیریت کرد.

کتابخانه‌های عمومی در ایران همزمان با پیشرفت‌های فناوری اطلاعات در دنیا توسعه نیافتد و از مرحله ورود فناوری‌های کتابخانه‌ای در اروپا و امریکا و بخشی از کشورهای توسعه یافته آسیا، سال‌ها می‌گذرد لیکن علیرغم ورود دیرهنگام نرم افزارها و سخت افزارهای کتابخانه‌ای به خانواده کتابخانه‌های عمومی کشور، موجی از گسترش همه جانبه فناوری به راه افتاد که منجر به توسعه داده‌های اطلاعاتی آنها در مقیاس وسیع گشته است. لذا انتظار می‌رود با بررسی وضعیت کنونی کلان داده‌ها و مقایسه آن با وضعیت مطلوب آن در آینده، ضمن تبیین وضعیت و ویژگی‌های مجموعه داده‌ها در کتابخانه‌های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، تصویری از آینده مطلوب در این زمینه پیش روی مدیران کلان این نهاد و نیز مدیران استانی قرار بگیرد تا زمینه‌ای برای مدیریت آتی و رو به رشد کلان

^۱. Radio Frequency Identification (RFID)

وظایف کتابخانه‌ای خود مانند فهرستنويسي، فراهم آوري و تجزيه و تحليل داده‌ها از اشكال گوناگون داده استفاده می‌کردن. مينگ و ويدن^۴ (۲۰۱۸) پژوهشی با عنوان "نقش کتابخانه‌هاي عمومي در دوره کلان داده‌ها" نشان دادنکه کتابداران از نظر درک مفهوم کلان داده و کاربرد عملی آن چهار کمبود هستند. کتابداران نظرات مثبتی درمورد نقش و تاثير اصلی کلان داده داشتند. اين نقش‌ها شامل عرضه کنندگی داده، سازماندهی داده، نگهداري داده، آموزش داده، توسعه بخش داده، خدمات رسانی و مشاوره داده، می‌شدند که ذيل دو گروه خدمت محور و سازمان محور دسته بندي شده بودند.

جمع بندي پژوهش‌ها نشان می‌دهد که روبيکرد آنها به مقوله کلان داده و تاثير مدیريت آن بر کتابخانه‌ها عمدتاً نظری است. لذا اين پژوهش در صدد است به اين پرسش اساسی پاسخ دهد که: وضعیت فعلی و آينده مدیريت کلان داده‌ها در کتابخانه‌هاي عمومي وابسته به نهاد کتابخانه‌هاي عمومي کشور چگونه است؟ در اين مسیر، مدیريت کلان داده‌ها به تفکيک از سه جنبه "ماهيتی"، "خدماتي" و "عملکرد سازمانی" و "كاربردي" در شرایط فعلی و آينده مورد پرسش قرار خواهد گرفت. در نهايیت نيز ترسیم وضعیت مطلوب مدیريت کلان داده‌ها در این کتابخانه‌ها و مقایسه وضعیت موجود آنها با وضعیت مطلوب کاربرد کلان داده در آينده نيز مد نظر قرار گرفته است.

روش پژوهش

اين پژوهش از خانواده پژوهش‌هاي پيمايشي-تحليلي است که به لحاظ هدف کاربردي محسوب می‌شود و با عنایت به بررسی ويژگي‌ها و نقطه نظرات يكايک جامعه آماري، بصورت کمي و كيفي با استفاده از آمار توصيفي و استنباطي صورت گرفته است. ابزار گردآوري اطلاعات در اين پژوهش پرسشنامه ساختار يافته است. برای تدوين پرسشنامه، پس از مطالعه مقالات و تحقيقات داخلی و خارجي با استفاده از روش کتابخانه‌اي و فيش برداري، از نظرات اساتيد و خبرگان حوزه کتابداري و فناوري اطلاعات نيز بهره گرفته شد. ابتدا تعداد ۳۶ گوئيه در قالب

کردن. يافته‌ها نشان داد که فرصت‌هاي مدیريت داده‌هاي بزرگ از نظر مدیران مراکز اطلاع رسانی شهر تهران به ترتيب اهميت و اولويت عبارتند از: مدیريتی-سازمانی، ماهيتی، فرآيندي، انساني و از دید خبرگان عبارتند از: ماهيتی، فرآيندي، انساني و مدیريتی-سازمانی. از دلائل اصلی اين تفاوت، تمرکز بيشتر مدیران بر مسائل مدیريتی-سازمانی و آشنايي كمتر آنان با داده‌هاي بزرگ بود؛ در حالی که خبرگان با درک بيشتر از مفهوم داده‌هاي بزرگ بيشتر بر فرصت‌هاي ماهيتی تمرکز دارند و فرصت‌هاي مدیريتی-سازمانی بري آنان داراي اهميت كمتری است. کايريگو^۱ (۲۰۱۷)، در پژوهشي با عنوان "تحليل‌هاي کلان داده و استفاده از منابع الکترونیک در کتابخانه‌هاي دانشگاهی: دانشگاه مسيحي پان افريقا، كنيا" به بررسی کاربرد تحليل‌هاي کلان داده به عنوان ابزاری برای تجزيه و تحليل الگوها و گرایشات استفاده از منابع الکترونیکی در کتابخانه‌هاي دانشگاهی پرداخت. در مجموع از تحليل ۲۳۵۲ نشانی اينترنتي بازييني شده دريافتند بيشترین مراجعه به کتاب‌هاي الکترونیکی و مرکز داده ابسكو بوده است. همچنین بيشترین کنترل از سوي پاسخ دهنده‌گان بر صحت و اطمینان داده‌ها بوده؛ همچنین دانشجويان آموزش دیده ۶۹ درصد از منابع الکترونیکی استفاده کرده‌اند و اين عدد در مورد دانشجويان آموزش نديده ۲۹/۸ درصد بوده است. لو و همکاران^۲ (۲۰۱۷)، در پژوهش خود "كاربرد تحليل داده برای كشف بيشن های عميق منابع در دانشگاهه مدیريت سنگاپور" دريافتند که کتابداران دانشگاهی به خوبی از مفهوم تجزيه و تحليل داده‌هاي بزرگ و شكل دادن به فعالیت‌هاي مرتبط با داده‌ها آگاهی دارند. با اين وجود نياز به همکاري گسترده بين بخش‌هاي مختلف کتابخانه‌ها برای پياده سازي تجزيه و تحليل داده‌هاي بزرگ وجود دارد. خورشيد، مينگ و رفيع^۳ (۲۰۱۸) با عنوان "بررسی صلاحیت‌ها و مهارت‌هاي کتابداران دانشگاهی پاکستان برای انجام تحليل های ميتبني بر کلان داده-مطالعه همبستگی" انجام دادند. يافته‌ها نشان داد اغلب پاسخ گويان درک درستی از مفهوم کلان داده دارند و حتی برای انجام

¹. Kirigo, Wakahia Samuel

². Lu, N., Song,et all.

³. Khurshid Ahmad, Zheng JianMing, Muhammad Rafi

و برای تحلیل مقایسه وضعیت فعلی و آتی مدیریت کلان داده در کتابخانه‌های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، انحراف معیار و آزمون t تک متغیری نیز محاسبه شده است. تعداد کل جامعه آماری شامل حدود ۱۰۰ نفر می‌شود که از این تعداد بنابر جدول نمونه گیری مورگان که با نود درصد اطمینان ۷۳ نفر را پیشنهاد می‌دهد اما با توجه به احتمال ریزش افراد، نهایتاً ۷۷ نفر به روش خوشای و نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند.

یافته ها

مشخصات جمعیت شناختی جامعه پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

۳ مقوله کلی: ماهیتی، خدمات و عملکرد سازمانی و کاربردی مرتبط با موضوع استخراج و دسته بندی شد. سپس با مشارکت ۱۴ نفر از متخصصان حوزه با استفاده از دو شاخص ضریب نسبی روایی محتوایی (سی.وی.آر) و شاخص روایی محتوایی (سی.وی.آی) روایی محتوایی پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت. برای اندازه گیری ضریب پایایی در این پژوهش از آلفای کرونباخ استفاده شد. محاسبه این شاخص برای پایایی پرسشنامه با ۳۰ گویه بروی ۱۴ کارشناس نشان داد که این ضریب برابر با ۰/۸۶ بود که نشان می‌دهد ابزار پژوهش از پایایی لازم برخوردار است. برای تعزیزی و تحلیل داده‌های گردآوری شده در بخش آمار کمی، از نرم افزار اس. پی. اس. اس نسخه ۲۳ استفاده شد و برای ارائه داده‌ها از آمار توصیفی (درصدها و فراوانی)، شاخص‌های پراکنده‌گی و آزمون‌های آماری تعیین میانگین جامعه استفاده شده

جدول ۱. مشخصات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در پژوهش

ردیف	رشته تحصیلی		ردیف	تحصیلات		ردیف	جنسیت		عنوان			
	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	فنی و مهندسی		دکترا	کارشناسی ارشد		مرد	زن				
۷۷	۳۳	۴۴	۷۷	۲۱	۵۶	۷۷	۴۹	۲۸	تعداد			
۱۰۰	۴۳	۵۷	۱۰۰	۲۷	۷۳	۱۰۰	۶۴	۳۶	درصد			

درصد (۴۴ نفر) گزارش داده بودند که در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی و ۴۳ درصد (۳۳ نفر) نیز در رشته فنی و مهندسی تحصیل کرده‌اند.

میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت فعلی

همانطور که نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد، از میان ۷۷ نفر افراد شرکت کننده در پژوهش، بیش از نیمی از آنان یعنی ۶۴ درصد (۴۹ نفر) مرد و ۳۶ درصد (۲۸ نفر) مابقی زن بوده‌اند. همچنین ۷۳ درصد (۵۶ نفر) از افراد شرکت کننده در پژوهش دارای مدرک کارشناسی ارشد بوده و ۲۷ درصد (۲۱ نفر) نیز دارای درجه دکتری بوده‌اند و نهایتاً، از میان شرکت کنندگان در پژوهش، ۵۷

جدول ۲. مشخصه های توصیفی پاسخ شرکت کنندگان به گویه های مربوط به میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی

ردیف	گزینه ها ویژگی های آماری	گویه ها کاربرد کلان داده							
									فرما
۰/۷۳	۱/۵۷	۰	۱	۸	۲۵	۴۳	فرما	تمامی داده ها به فرمت های مختلف از محل های مختلف	
		۰	۱/۳	۱۰/۴	۳۲/۵	۵۵/۸	درصد		
۰/۶۸	۱/۶۶	۰	۱	۶	۳۶	۳۴	فرما	دسترسی سریعتر به حجم زیادی از داده ها	
		۰	۱/۳	۷/۸	۴۶/۸	۴۴/۲	درصد		
۰/۵۸	۱/۶۶	۰	۰	۴	۴۳	۳۰	فرما	شناسایی و توسعه خدمات جدید	
		۰	۰	۵/۲	۵۵/۸	۳۹	درصد		
۰/۵۷	۱/۵۸	۰	۰	۳	۳۹	۳۵	فرما	کاهش هزینه های سازمانی	
		۰	۰	۳/۹	۵۰/۶	۴۵/۵	درصد		
۰/۶	۱/۲۹	۰	۱	۳	۱۳	۶۰	فرما	بهبود تصمیم سازی در سازمان	
		۰	۱/۳	۳/۹	۱۶/۹	۷۷/۹	درصد		
۰/۴۹	۱/۲۵	۰	۰	۲	۱۵	۶۰	فرما	هوشمند شدن کتابخانه ها	
		۰	۰	۲/۶	۱۹/۵	۷۷/۹	درصد		
۰/۷۱	۱/۹۱	۰	۰	۱۶	۳۸	۲۳	فرما	ایجاد ظرفیت های جدید برای همکاری بین کتابخانه ای	
		۰	۰	۲۰/۸	۴۹/۴	۲۹/۹	درصد		
۰/۶۳	۱/۶۹	۰	۰	۷	۳۹	۳۱	فرما	امکان دسترسی به داده های روز آمد به صورت سریع	
		۰	۰	۹/۱	۵۰/۶	۴۰/۳	درصد		
۰/۶۸	۱/۹۹	۰	۰	۱۷	۴۲	۱۸	فرما	بهبود عملکرد کتابخانه های عمومی	
		۰	۰	۲۲/۱	۵۴/۵	۲۳/۴	درصد		
۰/۵۶	۱/۲۹	۰	۰	۴	۱۴	۵۹	فرما	حرکت از ارائه خدمات در محل به ارائه خدمات در هر جا و هر مکان	
		۰	۰	۵/۲	۱۸/۲	۷۶/۶	درصد		

هوشمند شده و با استفاده از الگوریتم ها تصمیم گیری کرده و با استدلال خدمات ارائه می دهنده کمترین اجماع را دارند.
 $\bar{X} = 1/25$.

از یافته های جدول ۲ چنین برمی آید که از دید کارشناسان، کاربرد کلان داده در وضعیت فعلی به میزان اندکی به بهبود عملکرد کتابخانه های عمومی کمک می کند ($\bar{X} = 1/99$)؛ و در خصوص اینکه کتابخانه های عمومی به میزان بسیار اندکی

جدول ۳. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجه آزادی	T	تفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری	متغیر
۰/۰۰۰	۷۶	-۴۰/۷	-۱۴/۱۲	۳۰	۷۷	۳/۰۴	۱۵/۸۸	میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در وضعیت فعلی	

در این زمینه نشان داد که مابین میانگین های مشاهده شده و فرضی تفاوت معناداری در سطح خطای کمتر از ۰/۰۰ وجود دارد ($P < ۰/۰۱$)؛ با توجه به این امر می توان چنین نتیجه گرفت که میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری کمتر از حد متوسط بوده است.

میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی

به جهت آنکه میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه پژوهش حاوی ۱۰ گوییه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ بوده است، از اینرو دامنه نمرات آن مابین ۱۰ الی ۵۰ با میانگین فرضی ۳۰ است. همچنانکه نتایج جدول ۳ نشان می دهد، میانگین حاصله از میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه ($\bar{X} = ۱۵/۸۸$) از میانگین فرضی ($\bar{X} = ۳۰$) بصورت بارزی در حدود ۱۴/۱۲ واحد کمتر بوده است. علاوه بر آن، نتایج آزمون t تک متغیری

جدول ۴. مشخصه های توصیفی پاسخ شرکت کنندگان به گوییه های مربوط به میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی

ردیف	گزینه ها	گوییه ها کاربرد کلان داده							
۰/۵۲	۱/۶۹	۰	۰	۲	۴۹	۲۶	فراآنی	افزایش کیفیت اطلاع رسانی و هدفمند شدن آن	
		۰	۰	۲/۶	۶۳/۶	۳۳/۸	درصد		
۰/۵۵	۱/۴۳	۰	۰	۲	۲۹	۴۶	فراآنی	ایجاد پروفایل اعضاء و تشخیص تعامل آنان با سیستم	
		۰	۰	۲/۶	۳۷/۷	۵۹/۷	درصد		
۰/۴۸	۱/۲۹	۰	۰	۱	۲۰	۵۶	فراآنی	شناخت بهتر نیازهای اعضاء و پیش بینی نیازهای آتی آنان	
		۰	۰	۱/۳	۲۶	۷۲/۷	درصد		
۰/۶۹	۱/۶۱	۰	۰	۹	۲۹	۳۹	فراآنی	برقراری ارتباط موثر تر با اعضاء	
		۰	۰	۱۱/۷	۳۷/۷	۵۰/۶	درصد		
۰/۵۵	۱/۲۲	۰	۰	۵	۷	۶۵	فراآنی	تجزیه و تحلیل تمايلات کاربران با استفاده از داده های شبکه های مجازی، و ..	
		۰	۰	۶/۵	۹/۱	۸۴/۴	درصد		
۰/۶۲	۱/۹۲	۰	۰	۱۲	۴۷	۱۸	فراآنی	افزایش سرعت آماده سازی و پردازش داده ها	

		.	.	۱۵/۶	۶۱	۲۳/۴	درصد	
۰/۶۲	۱/۴۴	.	.	۵	۲۴	۴۸	فراوانی	بهبودنتایج جستجو از طریق داده کاوی تمام متن در فرمت های دیجیتال
		.	.	۶/۵	۳۱/۲	۶۲/۳	درصد	
۰/۷۵	۱/۵۷	.	۲	۶	۲۶	۴۳	فراوانی	داده کاوی همزمان در منابع کتابخانه و داده های مشابه از سایر منابع
		.	۲/۶	۷/۸	۳۳/۸	۵۵/۸	درصد	

($\bar{X} = ۱/۲۲$) که کارشناسان در این گویه نشان داده بودند تجزیه و تحلیل تمایلات و گرایش‌های کاربران کتابخانه با استفاده از کلان داده‌های موجود در شبکه‌های اجتماعی مجازی، وبلاگ‌ها و وسایت‌ها در وضعیت کنونی به میزان بسیار اندکی ضرورت می‌یابد.

نتایج حاصله از جدول ۴ بیانگر آن است که بالاترین میانگین به گویه ۱۶ تعلق داشته ($\bar{X} = ۱/۹۲$) که در این گویه کارشناسان مورد مطالعه اظهار داشته بودند که در وضعیت کنونی کاربرد کلان داده به میزان اندکی موجب افزایش سرعت آماده سازی و پردازش داده‌های مورد نیاز می‌شود. با این وجود کمترین میانگین مشاهده شده متعلق به گویه ۱۵ بوده

جدول ۵. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان

متغیر	ویژگی‌های آماری	میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در وضعیت فعلی	میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در	وضعیت فعلی	میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در	وضعیت فعلی	میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در	وضعیت فعلی	میزان تاثیر کلان داده هایبرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در	وضعیت فعلی
۰/۰۰۰	۷۶	-۵۲/۱۸	-۱۱/۸۳	۲۴	۷۷	۱/۹۹	۱۲/۱۷			

۰/۰۱ وجود دارد ($P < ۰/۰۱$)؛ ولذا می‌توان چنین گزارش داد که میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری پایین تر از حد متوسط بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه‌های عمومی کشور اعتقاد داشته اند که در وضعیت فعلی، کلان داده‌ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه‌های ایشان به میزان بسیار اندکی (۲۵ درصد) مؤثر است.

میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت فعلی

به دلیل آنکه میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه پژوهش از ۸ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ تشکیل گردیده، لذا دامنه نمرات آن مابین ۸ الی ۴۰ با میانگین فرضی ۲۴ است. در مجموع، میانگین کسب شده از جدول ۵ در زمینه میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه ($\bar{X} = ۱۲/۱۷$) حاکی از آن بود که در حدود ۱۱/۸۳ واحد کمتر از میانگین فرضی (۲۴ = $\bar{X}$) است. این در حالی است که نتایج آزمون t تک متغیری نیز نشان داد که مابین این دو میانگین تفاوت معناداری در سطح خطای کمتر از

جدول ۶. مشخصه های توصیفی پاسخ شرکت کنندگان به گویه های مربوط به میزان تاثیرگذاری داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در رضوهیت فعلی

ردیف	نام پروژه	ردیف کتابخانه	تاریخ	ج.م.	سنت	هزار	تیکار	گزینه ها	گویه کاربرد کلان داده	
									آماری	ویژگیهای
۰/۶۴	۱/۳۳	۰	۱	۴	۱۴	۵۸	فرابانی	تامین مخازن داده مرکزی برای ذخیره، نگهداری و فهرستنویسی	تامین مخازن داده مرکزی برای ذخیره، نگهداری و فهرستنویسی	
		۰	۱/۳	۵/۲	۱۸/۲	۷۵/۳	درصد		پیاده سازی مدل سیستم تجزیه و تحلیل داده ای در مقیاس بزرگ بر مبنای شبکه و مدیریت دانش	
۰/۵۲	۱/۳۱	۰	۰	۲	۲۰	۵۵	فرابانی	تامین ابزارهای تجزیه و تحلیل داده	پیاده سازی مدل سیستم تجزیه و تحلیل داده ای در مقیاس بزرگ بر مبنای شبکه و مدیریت دانش	
		۰	۰	۲/۶	۲۶	۷۱/۴	درصد		تامین ابزارهای تجزیه و تحلیل داده	
۰/۶۱	۱/۷۷	۰	۰	۷	۴۵	۲۵	فرابانی	دیجیتال سازی منابع کتابخانه ای و تغییر فرمتهای کنونی و ایجاد امکان داده کاوی تمام متن	دیجیتال سازی منابع کتابخانه ای و تغییر فرمتهای کنونی و ایجاد امکان داده کاوی تمام متن	
		۰	۰	۹/۱	۵۸/۴	۳۲/۵	درصد		دیجیتال سازی منابع کتابخانه ای و تغییر فرمتهای کنونی و ایجاد امکان داده کاوی تمام متن	
۰/۷۴	۱/۵۱	۰	۲	۵	۲۳	۴۷	فرابانی	امکان همگون سازی اطلاعات و فیلتر کردن آنها با استفاده از الگوریتم های پردازشی	دیجیتال سازی منابع کتابخانه ای و تغییر فرمتهای کنونی و ایجاد امکان داده کاوی تمام متن	
		۰	۲/۶	۶/۵	۲۹/۹	۶۱	درصد		امکان همگون سازی اطلاعات و فیلتر کردن آنها با استفاده از الگوریتم های پردازشی	
۰/۴۲	۱/۲۲	۰	۰	۰	۱۷	۶۰	فرابانی	بازنگری در مسائل حريم خصوصی	امکان همگون سازی اطلاعات و فیلتر کردن آنها با استفاده از الگوریتم های پردازشی	
		۰	۰	۰	۲۲/۱	۷۷/۹	درصد		بازنگری در مسائل حريم خصوصی	
۰/۵۶	۱/۳۶	۰	۱	۰	۲۵	۵۱	فرابانی	تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه	بازنگری در مسائل حريم خصوصی	
		۰	۱/۳	۰	۳۲/۵	۶۶/۲	درصد		تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه	
۰/۷۱	۱/۹۵	۰	۳	۸	۴۸	۱۸	فرابانی	اتصال خدمات کتابخانه به شبکه هاورسانه های اجتماعی	تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه	
		۰	۳/۹	۱۰/۴	۶۲/۳	۲۳/۴	درصد		تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه	
۰/۹	۱/۷۴	۰	۲	۱۷	۱۷	۴۱	فرابانی	سیستم پایگاه داده سنتی بروزرسانی شود	اتصال خدمات کتابخانه به شبکه هاورسانه های اجتماعی	
		۰	۲/۶	۲۲/۱	۲۲/۱	۵۳/۲	درصد		اتصال خدمات کتابخانه به شبکه هاورسانه های اجتماعی	
۰/۶۸	۱/۵۳	۰	۲	۲	۳۱	۴۲	فرابانی	تامین هزینه مربوط به تجهیزات و سورو رهای قدرتمند	سیستم پایگاه داده سنتی بروزرسانی شود	
		۰	۲/۶	۲/۶	۴۰/۳	۵۴/۵	درصد		تامین هزینه مربوط به تجهیزات و سورو رهای قدرتمند	
۰/۷۱	۱/۶۴	۰	۳	۱	۳۸	۳۵	فرابانی	راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی	تامین هزینه مربوط به تجهیزات و سورو رهای قدرتمند	
		۰	۳/۹	۱/۳	۴۹/۴	۴۵/۵	درصد		راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی	
۰/۸۱	۲/۰۸	۰	۱	۲۵	۳۰	۲۱	فرابانی	آموزش روز آمد سازی دانش و مهارت های کتابداران	راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی	
		۰	۱/۳	۳۲/۵	۳۹	۲۷/۳	درصد		آموزش روز آمد سازی دانش و مهارت های کتابداران	
۰/۷۶	۱/۹۵	۰	۲	۱۴	۳۹	۲۲	فرابانی	آموزش روز آمد سازی دانش و مهارت های کتابداران	آموزش روز آمد سازی دانش و مهارت های کتابداران	
		۰	۲/۶	۱۸/۲	۵۰/۶	۲۸/۶	درصد		آموزش روز آمد سازی دانش و مهارت های کتابداران	

گویه ۲۳ تعلق داشته ($\bar{X} = ۱/۲۲$) که در آن کارشناسان گزارش داده بودند دروضعیت کنونی امکان همگون سازی اطلاعات و فیلتر کردن آنها باستفاده از الگوریتم های پردازشی در کاربر دکلران داده به مبنای سیار اندک، به جو دم، آبد.

یافته های کسب شده از جدول ۶ حاکی از آن است که بالاترین میانگین مربوط به گوئه ۲۹ بوده ($\bar{X} = ۲۰/۸$) که در آن کارشناسان مورد مطالعه اظهار نموده بودند کاربرد کلان داده در وضعیت فعلی به راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی، به میزان اندکی، کمک می کند؛ اما کمترین میانگین به

جدول ۷. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجه آزادی	t	تفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری متغیر
۰/۰۰۰	۷۶	-۳۳/۸۴	-۱۶/۶۲	۳۶	۷۷	۴/۳۱	۱۹/۳۸	تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در وضعیت فعلی

t تک متغیری نیز دال بر آن بود که مابین میانگین های مشاهده شده و فرضی تفاوت معناداری در سطح خطای کمتراز $0/01$ وجود دارد ($0/01 < P = 33/84$)؛ بنابراین می توان چنین عنوان نمود که میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری پایین تر از حد متوسط بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه های عمومی کشور اظهار نموده بودند که در وضعیت فعلی، کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های شان به میزان اندکی (۲۷ درصد) مؤثر بوده و کاربرد دارد.

باتوجه به اینکه میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه بکار رفته در پژوهش شامل ۱۲ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ بوده است، بنابراین دامنه نمرات آن مابین ۱۲ الی ۶۰ با میانگین فرضی ۳۶ است. همانطور که نتایج جدول ۷ نشان می دهد، میانگین حاصله از میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه ($\bar{X} = 19/38$) در حدود $16/62$ واحد از میانگین فرضی ($\bar{X} = 36$) کمتر بوده است؛ همچنین نتایج بدست آمده از آزمون

جدول ۸. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده ها در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجه آزادی	t	تفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری متغیر
۰/۰۰۰	۷۶	-۴۹/۰۲	-۴۲/۵۷	۹۰	۷۷	۷/۶۲	۴۷/۴۳	میزان تاثیر کلان داده هادر وضعیت فعلی

($\bar{X} = ۹۰$) کمتر بوده است؛ همچنین نتایج بدست آمده از آزمون t تک متغیری نیز دال بر آن بود که مابین میانگین های مشاهده شده و فرضی تفاوت معناداری در سطح خطای کمتراز $0/01$ وجود دارد ($0/01 < P = 49/02$)؛ بنابراین می توان چنین عنوان نمود که میزان تاثیر کلان داده هادر کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری پایین تر از حد متوسط بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه های عمومی کشور نشان داده بودند که در وضعیت

بدلیل آنکه میزان تاثیر کلان داده هادر کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه مورد استفاده در پژوهش از ۳۰ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ تشکیل گردیده، لذا دامنه نمرات آن مابین ۳۰ الی ۱۵۰ با میانگین فرضی ۹۰ است. همانطور که نتایج جدول ۸ نشان می دهد، میانگین حاصله از میزان تاثیر کلان داده ها در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت فعلی از دیدگاه شرکت کنندگان ($\bar{X} = 47/43$) در حدود $42/57$ واحد از میانگین فرضی

کنونی، کلان داده‌ها در کتابخانه‌های شان به میزان اندکی (۲۶ درصد) تاثیرگذار است. عمومی کشور در وضعیت آینده میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه‌های

جدول ۹. مشخصه های توصیفی پاسخ شرکت کنندگان به گویه های مربوط به میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده

ردیف	نام پیمان	تاریخ	ساعت	دقیقه	متوسط	میزان صعود	گزینه ها	گویه ها
							ویژگیهای آماری	کاربرد کلان داده
۰/۴۷	۴/۷۴	۵۸	۱۸	۱	۰	۰	فراوانی	تامین داده ها به فرمت های مختلف از محل های مختلف
		۷۵/۳	۲۲/۴	۱/۳	۰	۰	درصد	
۰/۴۸	۴/۸۴	۶۵	۱۲	۰	۰	۰	فراوانی	دسترسی سریعتر به حجم زیادی از داده ها
		۸۴/۴	۱۵/۶	۰	۰	۰	درصد	
۰/۴۸	۴/۷۷	۶۱	۱۴	۲	۰	۰	فراوانی	شناسایی و توسعه خدمات جدید
		۷۹/۲	۱۸/۲	۲/۶	۰	۰	درصد	
۰/۸۷	۴/۰۸	۳۰	۲۵	۲۰	۲	۰	فراوانی	کاهش هزینه های سازمانی
		۳۹	۳۲/۵	۲۶	۲/۳	۰	درصد	
۰/۹۶	۴/۲	۳۹	۱۹	۱۴	۵	۰	فراوانی	بهبود تصمیم سازی در سازمان
		۵۰/۶	۲۴/۷	۱۸/۲	۶/۵	۰	درصد	
۰/۹۷	۴/۱۲	۳۷	۱۶	۲۰	۴	۰	فراوانی	هوشمندشدن کتابخانه ها
		۴۸/۱	۲۰/۸	۲۶	۵/۲	۰	درصد	
۰/۴۶	۴/۷۵	۵۹	۱۷	۱	۰	۰	فراوانی	ایجاد ظرفیت های جدید برای همکاری بین کتابخانه ای
		۷۶/۶	۲۲/۱	۱/۳	۰	۰	درصد	
۰/۴۳	۴/۷۵	۵۸	۱۹	۰	۰	۰	فراوانی	امکان دسترسی به داده های روز آمدبه صورت سریع
		۷۵/۳	۲۴/۷	۰	۰	۰	درصد	
۰/۳۸	۴	۶۴	۱۳	۰	۰	۰	فراوانی	بهبود عملکرد کتابخانه های عمومی
		۸۳/۱	۱۶/۹	۰	۰	۰	درصد	
۰/۱۶	۳/۸۲	۲۴	۳۳	۱۶	۴	۰	فراوانی	حرکت از ارائه خدمات در محل به ارائه خدمات در هرجا و هر مکان
		۳۱/۲	۴۲/۹	۲۰/۸	۵/۲	۰	درصد	

که در آن کارشناسان براین باور بوده اند که
کاربرد کلان داده تاحد زیادی حرکت از ارائه خدمات در محل
به ارائه خدمات در هر جا و هر مکان را در آینده فراهم
خواهد کرد.

نتایج کسب شده از جدول ۹ دال برآن است که بالاترین میانگین به گویه ۲ تعلق داشته ($\bar{X} = ۴/۸۴$) که در آن کارشناسان مورد مطالعه اظهار نموده بودند که کاربرد کلان داده تاحد بسیار زیادی باعث دسترسی سریعتر به حجم زیادی از داده ها در آینده خواهد شد؛ با این حال کمترین میانگین مربوط به گویه ۱۰ بوده

جدول ۱۰. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده هابرروی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجه آزادی	t	تفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری	متغیر
۰/۰۰۰	۷۶	۵۰/۸	۱۵/۰۸	۳۰	۷۷	۲/۶	۴۵/۰۸	تاثیر کلان داده هابرروی جنبه ماهیتی در آینده	

فرضی تفاوت معناداری در سطح خطای کمتر از $0/01$ وجود دارد ($P < 0/01$)؛ بنابراین چنین نتیجه گرفته می شود که میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آتی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری بالاتر از حد متوسط بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه های عمومی کشور اعتقاد داشته اند که در وضعیت آینده، کلان داده ها بر روی جنبه ماهیتی در کتابخانه های شان تاحدیزیادی (۷۵ درصد) مؤثر بوده و کاربرد خواهد داشت.

میزان تاثیر کلان داده هابرروی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده

از آنجا که میزان تاثیر کلان داده هابرروی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه پژوهش مشکل از ۱۰ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ بوده است، براین اساس دامنه نمرات آن مابین ۱۰ الی ۵۰ با میانگین فرضی ۳۰ می باشد. همانگونه که نتایج جدول ۱۰ نشان می دهد، میانگین بدست آمده از میزان تاثیر کلان داده هابرروی جنبه ماهیتی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آتی از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه $\bar{X} = 45/08$ از میانگین فرضی ($\bar{X} = 30$) در حدود ۱۵/۰۸ واحد بیشتر بوده است؛ همچنین نتایج آزمون t تک متغیری در این مورد حاکی از آن بود که مابین میانگین های مشاهده شده و

جدول ۱۱. مشخصه های توصیفی پاسخ شرکت کنندگان به گویه های مربوط به میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده

ردیف	ردیف	گویه ها								
										ویژگیهای آماری
۰/۴	۴/۸۱	۶۲	۱۵	۰	۰	۰	۰	فراآنی	افزایش کیفیت اطلاع رسانی و هدفمند شدن آن	
		۸۰/۵	۱۹/۵	۰	۰	۰	۰	درصد		
۰/۵۶	۴/۶۲	۵۱	۲۳	۳	۰	۰	۰	فراآنی	ایجاد پروفایل اعضاء و تشخیص تعامل آنان با سیستم	
		۶۶/۲	۲۹/۹	۳/۹	۰	۰	۰	درصد		
۰/۴۹	۴/۶۹	۵۴	۲۲	۱	۰	۰	۰	فراآنی	شناخت بهتر نیازهای اعضاء و پیش بینی نیازهای آتی آنان	
		۷۰/۱	۲۸/۶	۱/۳	۰	۰	۰	درصد فراوانی		
۰/۶۲	۴/۵۱	۴۴	۲۸	۵	۰	۰	۰	فراآنی	برقراری ارتباط موثر تر با اعضاء	
		۵۷/۱	۳۶/۴	۶/۵	۰	۰	۰	درصد فراوانی		
۰/۷۸	۴/۳۶	۴۰	۲۷	۸	۲	۰	۰	فراآنی	تجزیه و تحلیل تمایلات کاربران با استفاده از داده های شبکه های مجازی، و ...	
		۵۱/۹	۳۵/۱	۱۰/۴	۲/۶	۰	۰	درصد فراوانی		

۱/۴۷	۴/۷۹	۶۳	۱۲	۲	۰	۰	فراوانی	افزایش سرعت آمده سازی و پردازش داده ها
		۸۱/۸	۱۵/۶	۲/۶	۰	۰	درصد فراوانی	
۰/۵۲	۴/۶۱	۴۸	۲۸	۱	۰	۰	فراوانی	بهبود نتایج جستجو از طریق داده کاوی تمام متن در فرمت های دیجیتال
		۶۲/۳	۳۶/۴	۱/۳	۰	۰	درصد فراوانی	
۰/۵۴	۴/۶	۴۸	۲۷	۲	۰	۰	فراوانی	داده کاوی همزمان در منابع کتابخانه و داده های مشابه از سایر منابع
		۶۲/۳	۳۵/۱	۲/۶	۰	۰	درصد فراوانی	

$\bar{X} = 4/36$) که کارشناسان در این گویه نیز نشان داده بودند تجزیه و تحلیل تمایلات و گرایش های کاربران کتابخانه با استفاده از کلان داده های موجود در شبکه های اجتماعی مجازی، وبلاگ ها و سایتها در وضعیت آینده تاحد بسیار زیادی ضرورت می یابد.

نتایج بدست آمده از جدول ۱۱ بیانگر آن است که بالاترین میانگین به گویه ۱۱ تعلق داشته $\bar{X} = 4/81$) که در این گویه کارشناسان مورد مطالعه اظهار داشته بودند که کاربرد کلان داده تاحد بسیار زیادی باعث افزایش کیفیت اطلاع رسانی و هدفمند شدن آن در وضعیت آینده کتابخانه های عمومی می شود ؟ با این وجود کمترین میانگین مشاهده شده متعلق به گویه ۱۵ بوده

جدول ۱۲. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجہ آزادی	t	نفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد معیار	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری متغیر
۰/۰۰۰	۷۶	۶۱/۰۳	۱۲/۹۹	۲۴	۷۷	۱/۸۷	۳۶/۹۹	تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در آینده

$t_{76} = 61/03$ ؛ براین اساس می توان چنین گزارش داد که میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری از حد متوسط بالاتر بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه های عمومی کشور اظهار نموده بودند که در وضعیت آینده، کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های شان تاحد بسیار زیادی (۷۷ درصد) مؤثر بوده و کاربرد خواهد داشت.

میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده

به جهت آنکه میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه پژوهش از ۸ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ تشکیل گردیده، لذا دامنه نمرات آن مابین ۸ الی ۴۰ با میانگین فرضی ۲۴ است. بطور کلی میانگین حاصله از جدول ۱۲ در زمینه میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه $\bar{X} = 36/99$ (۳۶/۹۹) دال بر آن بود که در حدود ۱۲/۹۹ واحد بیشتر از میانگین فرضی (۲۴ = $\bar{X}$) است. همچنین نتایج آزمون t تک متغیری نیز نشان داد که مابین این دو میانگین تفاوت معناداری در سطح خطای کمتر از $P < 0.01$ وجود دارد و

جدول ۱۳. مشخصه های توصیفی پاسخ شرکت کنندگان به گویه های مربوط به میزان تاثیر کلان داده ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه های عمومی کشور در وضعیت آینده

ردیف	گزینه ها	ویژگی های آماری	کاربرد کلان داده							
۱/۱۱	۳/۵۳	۱۹	۱۹	۲۵	۱۲	۲		فراوانی		تامین مخازن داده مرکزی برای ذخیره، نگهداری و فهرستنویسی
		۲۴/۷	۲۴/۷	۳۲/۵	۱۵/۶	۲/۶		درصد		
۱/۰۹	۳/۸۷	۲۷	۲۶	۱۲	۱۱	۱		فراوانی		نیاز به پیاده سازی مدل سیستم تعزیزی و تحلیل داده ای در مقیاس بزرگ بر مبنای تعزیزی و تحلیل شبکه و مدیریت دانش
		۳۵/۱	۳۳/۸	۱۵/۶	۱۴/۳	۱/۳		درصد		
۰/۶۶	۴/۶۶	۵۷	۱۶	۲	۲	۰		فراوانی		نیاز به تامین ابزارهای تعزیزی و تحلیل داده
		۷۴	۲۰/۸	۲/۶	۲/۶	۰		درصد		
۰/۷۲	۴/۳۵	۳۸	۲۸	۱۱	۰	۰		فراوانی		دیجیتال سازی منابع کتابخانه ای و تغییر فرمتهای کنونی برای ایجاد امکان داده کاوی تمام متن
		۴۹/۴	۳۶/۴	۱۴/۳	۰	۰		درصد		
۰/۸۱	۴/۱۸	۳۰	۳۴	۱۰	۳	۰		فراوانی		امکان همگون سازی اطلاعات و فیلتر کردن آنها با استفاده از الگوریتم های پردازشی
		۳۹	۴۴/۲	۱۳	۳/۹	۰		درصد		
۱/۳۵	۳/۵۶	۲۸	۱۴	۱۳	۱۷	۵		فراوانی		بازنگری در مسائل حريم خصوصی
		۳۶/۴	۱۸/۲	۱۶/۹	۲۲/۱	۶/۵		درصد		
۰/۴۶	۴/۷۷	۶۰	۱۶	۱	۰	۰		فراوانی		تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه ها
		۷۷/۹	۲۰/۸	۱/۳	۰	۰		درصد		
۰/۸۲	۴/۳۱	۳۹	۲۵	۱۱	۲	۰		فراوانی		اتصال خدمات کتابخانه به شبکه هاورسانه های اجتماعی همچون فیس بوک، توییتر و ...
		۵۰/۶	۳۲/۵	۱۴/۳	۲/۶	۰		درصد		
۰/۶۸	۴/۴۶	۴۲	۲۹	۵	۱	۰		فراوانی		سیستم های پایگاه داده سنتی جهت مدیریت کلان داده بايد بروزرسانی شود
		۵۴/۵	۳۷/۷	۶/۵	۱/۳	۰		درصد		
۰/۶۱	۴/۶۱	۵۲	۲۰	۵	۰	۰		فراوانی		الویت تامین هزینه مربوط به تجهیزات و سرورهای قدرتمند جهت بهره گیری از کلان داده
		۶۷/۵	۲۶	۶/۵	۰	۰		درصد		
۰/۴۳	۴/۷۷	۵۹	۱۸	۰	۰	۰		فراوانی		کاربرد کلان داده به راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی کمک می کند
		۷۶/۶	۲۳/۴	۰	۰	۰		درصد		
۰/۷۹	۴/۲۶	۳۵	۲۸	۱۳	۱	۰		فراوانی		ضرورت مساله آموزش و روزآمدسازی دانش و مهارت های کتابداران
		۴۵/۵	۳۶/۴	۱۶/۹	۱/۳	۰		درصد		

نیاز است، همچنین کاربرد کلان داده به راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی در آینده تاحد بسیار زیادی کمک می کند؛ اما کمترین میانگین به گویه ۱۹ تعلق داشته ($\bar{X} = ۳/۵۳$) که در آن کارشناسان گزارش داده بودند تامین مخازن داده مرکزی در آن کارشناسان گزارش داده بودند تامین مخازن داده مرکزی

از نتایج جدول ۱۳ چنین برمی آید که بالاترین میانگین بصورت مشترک مربوط به دو گویه ۲۵ و ۲۹ بوده ($\bar{X} = ۴/۷۷$) که در آنان کارشناسان مورد مطالعه اظهار نموده بودند تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه ها در کاربرد کلان داده در آینده تاحد بسیار زیادی مورد

برای ذخیره، نگهداری و فهرستنویسی برای کاربرد کلان داده

در آینده تاحد زیادی ضرورت دارد.

جدول ۱۴. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده هابرروی جنبه کاربردی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجه آزادی	t	تفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری متغیر
.۰/۰۰۰	۷۶	۲۴/۸۳	۱۵/۳۳	۳۶	۷۷	۵/۴۲	۵۱/۳۳	تاثیر کلان داده هابرروی جنبه کاربردی در آینده

متغیری در این زمینه حاکی از آن بود که مابین میانگین‌های مشاهده شده و فرضی تفاوت معناداری در سطح خطای کمتراز $۰/۰۱$ وجود دارد ($P < ۰/۰۱$ و $t_{76} = ۲۴/۸۳$)؛ درنتیجه می‌توان چنین عنوان نمود که میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری بالاتر از حد متوسط بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه‌های عمومی کشور گزارش داده بودند که در وضعیت آینده، کلان داده‌ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه‌های شان تاحد زیادی (۷۱ درصد) مؤثربوده و کاربرد خواهد داشت.

بدلیل آنکه میزان تاثیر کلان داده هابرروی جنبه کاربردی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان در پرسشنامه متشکل از ۱۲ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ بوده است، لذا دامنه نمرات آن مابین ۱۲ الی ۶۰ با میانگین فرضی ۳۶ می‌باشد. همچنانکه یافته‌های جدول ۱۴ نشان می‌دهد، میانگین بدست آمده از میزان تاثیر کلان داده‌ها بر روی جنبه کاربردی در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه $(\bar{X} = ۵۱/۳۳)$ در مقایسه با میانگین فرضی $(\bar{X} = ۳۶)$ در حدود ۱۵/۳۳ واحد بیشتر بوده است؛ علاوه بر آن نتایج آزمون t تک

جدول ۱۵. نتایج آزمون t تک متغیری جهت بررسی میزان تاثیر کلان داده هادر کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه شرکت کنندگان

احتمال خطأ	درجه آزادی	T	تفاضل میانگین ها	میانگین فرضی	تعداد	انحراف معیار	میانگین	ویژگیهای آماری متغیر
.۰/۰۰۰	۷۶	۴۴/۱۵	۴۳/۳۹	۹۰	۷۷	۸/۶۲	۱۳۳/۳۹	تاثیر کلان داده هادر آینده

از میانگین فرضی ($\bar{X} = ۹۰$) در حدود ۴۳/۳۹ واحد بیشتر بوده است؛ علاوه بر آن نتایج آزمون t تک متغیری نیز در این مورد بیانگر آن بود که مابین این دو میانگین تفاوت معناداری در سطح خطای کمتراز $۰/۰۱$ وجود دارد ($P < ۰/۰۱$ و $t_{76} = ۴۴/۱۵$)؛ بنابراین چنین نتیجه گرفته می‌شود که میزان تاثیر کلان داده‌هادر کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه

باتوجه به وجود ۳۰ گویه در مقیاس لیکرت پنج درجه ای از ۱ تا ۵ در پرسشنامه بوجود آمده است، بنابراین دامنه نمرات آن مابین ۳۰ الی ۱۵۰ با میانگین فرضی ۹۰ می‌باشد. یافته‌های کسب شده از جدول ۱۵ نشان دهنده آن است که میانگین حاصله از میزان تاثیر کلان داده‌ها در کتابخانه‌های عمومی کشور در وضعیت آینده از دیدگاه کارشناسان مورد مطالعه $(\bar{X} = ۱۳۳/۳۹)$

بسترهاستی داده پردازی استفاده می کنند و هنوز تا پذیرش فناوری های نوین ارتباطی فاصله دارند؛ چرا که یافته ها نشان می دهند کمترین کاربرد کلان داده مربوط به تجزیه و تحلیل تمایلات و گرایش های کاربران کتابخانه با استفاده از کلان داده های موجود در شبکه های اجتماعی مجازی، وبلاگ ها و سایت ها است. بطور کلی از دیدگاه کارشناسان در وضعیت فعلی، کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه ها به میزان بسیار اندکی بکار گرفته می شوند. یافته های حاصل در این زمینه در وضعیت آتی نشان داد که کاربرد کلان داده تا حد بسیار زیادی باعث افزایش کیفیت اطلاع رسانی و هدفمند شدن آن می شود؛ کارشناسان نسبت به استفاده از کلان داده های موجود در شبکه های اجتماعی مجازی، وبلاگ ها و سایت ها برای تجزیه و تحلیل تمایلات و گرایش های کاربران کتابخانه در وضعیت آینده نیز اتفاق نظر اندکی دارند. بطور کلی براساس یافته های توان چنین اظهار نمود که در وضعیت آینده، کلان داده ها بر روی جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در کتابخانه ها تا حد بسیار زیادی تاثیر گذار بوده و به کار گرفته خواهد شد. مینگ و ویدن نیز بر این اعتقاد هستند که نظرات مثبتی در مورد نقش و تاثیر اصلی کلان داده وجود دارد؛ این نقش ها شامل عرضه کنندگی داده، سازماندهی داده، نگهداری داده، آموزش داده، توسعه بخش داده، خدمات رسانی و مشاوره داده، می شدند که ذیل دو گروه خدمت محور و سازمان محور دسته بندی شده بودند.

بنابر یافته های پژوهش، کاربرد کلان داده در وضعیت فعلی کمک اندکی به راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی می کند و امکان همگون سازی اطلاعات و فیلتر کردن آنها با استفاده از الگوریتم های پردازشی به میزان بسیار اندکی وجود دارد. بطور کلی نیز در وضعیت فعلی، کلان داده ها از جنبه های کاربردی در کتابخانه های عمومی به میزان اندکی تاثیر گذار هستند و به کار گرفته می شوند. از جنبه کاربردی همان گونه که یافته های پژوهش لو و همکاران نیز موید آنست، تامین زیرساخت لازم جهت یکپارچه سازی اطلاعات و اتصال کتابخانه ها و راه اندازی و تقویت شبکه کتابخانه های عمومی در آینده از ضرورت های اجتناب ناپذیر بکار گیری کلان داده ها خواهد بود؛ لذا در پژوهش

کارشناسان مورد مطالعه بصورت معناداری از حد متوسط بالاتر بوده و شرکت کنندگان در کتابخانه های عمومی کشور براین باور بوده اند که در وضعیت آینده، کلان داده ها در کتابخانه های شان تا حد زیادی (۷۴ درصد) مؤثر بوده و کاربرد خواهد داشت.

بحث و نتیجه گیری

در پاسخ به پرسش پژوهش مبنی بر مقایسه وضعیت فعلی و آتی مدیریت کلان داده در کتابخانه های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه های عمومی کشور، یافته های حاصل از گویه های مربوط به جنبه ماهیتی کلان داده در وضعیت فعلی نشان دادند کاربرد کلان داده در وضعیت فعلی به میزان اندکی به بیهود عملکرد کتابخانه های عمومی کمک می کند؛ و در حال حاضر کتابخانه های عمومی به میزان بسیار اندکی هوشمند شده و با استفاده از الگوریتم ها تصمیم گیری کرده و با استدلال خدمات ارائه می دهند. این مسئله در کنار یافته های پژوهش مینگ و ویدن مبنی بر اینکه کتابداران در حال حاضر از نظر درک مفهوم کلان داده و کاربرد عملی آن دچار کمبود هستند؛ نشان از عدم آشنایی مدیران ارشد با مفهوم کلان داده و ظرفیت های آن برای خدمات کتابخانه ای دارد. بنابر یافته های پژوهش، کاربرد کلان داده در آینده تا حد بسیار زیادی باعث دسترسی سریعتر به حجم زیادی از داده ها خواهد شد؛ این مسئله در پژوهش بختیاری، مرادی و میرحسینی نیز مورد تایید قرار گرفته و این موضوع که کتابخانه های عمومی در آینده منابع الکترونیکی خود را توسعه داده و فناوری های نوین اطلاعاتی باعث تسهیل استفاده از خدمات کتابخانه ها خواهد شد را مورد تأکید قرار داده اند. اگرچه در این مورد که کاربرد کلان داده در آینده موجب ارائه خدمات در هرجا و هر مکان خواهد شد، اتفاق نظر نداشته اند.

نظرات کارشناسان در این پژوهش درباره کاربرد کلان داده از جنبه خدمات و عملکرد سازمانی در وضعیت فعلی نشان دادند که در شرایط کنونی کاربرد کلان داده به میزان اندکی موجب افزایش سرعت آماده سازی و پردازش داده های مورد نیاز شده است. این یافته دلالت بر آن دارد که کتابخانه های عمومی در شرایط حاضر، همچنان از امکانات نرم افزاری و سخت افزاری در

- برای مدیریت بهینه کتابخانه های عمومی و بروز سازی خدمات آنها در شرایط متغیر کوئی و توسعه سریع فناوری ضرورت دارد پژوهش های کاربردی ای انجام گیرد که راهنمای عمل مدیران و تصمیم گیران این حوزه قرار گیرد. با توجه به این مسئله در موضوعات زیر پتانسیل انجام تحقیق وجود دارد:
- ✓ بررسی و تعیین الزامات سخت افزاری، نرم افزاری و آموزشی جهت مدیریت کلان داده در کتابخانه ها؛
  - ✓ بررسی ارتباط کلان داده و کتابخانه های عمومی از دیدگاه هزینه ای؛
  - ✓ بررسی و تعیین ظرفیت ها و فرصت های مدیریتی بکار گیری کلان داده در کتابخانه های عمومی.

منابع

- الف یاغی، ع؛ جوانمرد، م. (۱۳۹۴). آینده پژوهی فناوری داده های بزرگ در ایران. در دومین کنفرانس ملی آینده پژوهی (آبان، شیراز): ۲۵-۳۱.
- بختیاری، ع؛ مرادی، الف؛ میرحسینی، ز. (۱۳۹۶). آینده نگاری فناوری اطلاعات در کتابخانه های عمومی ایران براساس سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴. همایش آینده پژوهشی کتابخانه های عمومی ایران (۱۷ خرداد، تهران).
- درمند، م؛ نوروزی، ع؛ اسماعیلی گیوی، م. (۱۳۹۷). فرصت های مدیریت داده های بزرگ در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی- واکاوی ساختاری-تفسیری و ارائه راهکار. *فصلنامه علمی- پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات*، ۳۴(۲): ۸۴-۸۷.
- سهرابی، ب؛ ایرج، ح. (۱۳۹۵). *علم داده-مفاهیم و مهارت ها*. تهران: *جهاد دانشگاهی*.
- صرف زاده، م. (۱۳۹۴). مدیریت کلان داده های پژوهشی-نقشی نوین برای کتابخانه های دانشگاهی. *فصلنامه اطلاع رسانی و ارتباطات*، ۲(۶): ۲۶۵-۲۷۳.
- عزیزخانی، ز؛ اسماعیل پور، م. (۱۳۹۳). تاثیر کلان روندهای آینده پژوهی بر کارکرد کتابخانه های عمومی ایران. *فصلنامه مطالعات آینده پژوهی*، ۹(۳)، ۲۶۷-۲۷۵.
- غفاری قدیر، ج؛ روشنلر اریطانی، ط؛ ضیایی، م. (۱۳۹۲). تدوین سناریوهای متصور برای آینده نهاد رسانه ای کتابخانه های عمومی ایران. *تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه های عمومی*، ۱۹(۳): ۷۴.

خود بر این مسئله اذعان می کند که نیاز به همکاری گسترده بین کتابخانه ها برای پیاده سازی تجزیه و تحلیل داده های بزرگ وجود دارد. این در حالیست که مسئله تامین مخازن داده مرکزی برای ذخیره، نگهداری و فهرستنوسی برای کاربرد کلان داده در آینده، از دیدگاه کارشناسان از اولویت برخوردار نیست. این مسئله بویژه با توجه به گسترش روزافون فضای مجازی و ذخیره سازی اطلاعات در بستر های الکترونیکی تحت شبکه قابل توجیه است. بختیاری، مرادی و میرحسینی نیز در پژوهش خود به این نکته دست یافته اند. به اعتقاد آنان تا سال ۱۴۰۴، از فناوری های آراف. آی. دی، فناوری وب ۲ و همچنین از فناوری خطوط سلولی (موبایل) در ارائه خدمات به کاربران استفاده خواهد شد. در شرایط فعلی با توجه به اینکه داده ها و اطلاعات در سراسر وب گسترش یافته اند و اشتراک دانش نیز یکی از مهمترین هدف های کتابخانه های عمومی است؛ لذا ضرورت دارد کتابخانه های عمومی تمہیدات و پیش نیازهای لازم برای بهره گیری بهینه از داده ها را فراهم کنند. استفاده از سیستم های تجزیه و تحلیل داده های در مقیاس بزرگ اجتناب ناپذیر است و به نظر می رسد سازماندهی فعلی و معمول داده ها در کتابخانه ها چندان برای داده کاوی توسط کاربران و کتابخانه ها مناسب نیستند. اگرچه بسیاری از سازمان ها از لحاظ زیر ساختی آمادگی مواجهه با کلان داده را ندارند اما، کتابخانه های عمومی در این زمینه حتی عقب تراز سازمان های دیگر هستند. کلان داده نیازمند گردآوری- ذخیره- پردازش و ارائه داده است. داده های کتابخانه ای انواع گوناگونی دارند و در شرایط مختلفی نگهداری می شوند و برخی داده ها نیز نیازمند دیجیتال سازی هستند. علاوه بر این، اشکال و انواع ناهمگون اطلاعات به صورت خام بی استفاده تر از زمانی هستند که با استفاده از الگوریتم های پردازشی فیلتر می شوند. لذا ارائه و توسعه استانداردهای جدید، تامین ابزار تجزیه و تحلیل داده، توجه به مهارت آموزی، تامین بودجه لازم، تهیه فرمتهای دیجیتال از منابع و مواجهه با چالش های فنی از جمله ضرورت های بکار گیری کلان داده در خدمات کتابخانه های عمومی محسوب می شوند.

- Available
on:<http://hdl.handle.net/11295/103317>.
- Liu, S. ; Liang Shen, X. (2018). Library Management and Innovation in the Big Data Era. *Library Hi Tech.* 36(3): 374-377. Available at:<https://doi.org/10.1108/LHT-09-2018-272>.
- Lu, Y.(2018). Research on the Application of Big Data in Academic Libraries. In *International Conference on Intelligent Transportation, Big Data & Smart City (ICITBS)*(25MARCH, Xiamen). Available on:<https://ieeexplore.ieee.org/document/8332783>.
- Wang ,C; Chen ,L; Xu ,S; Chen ,X. (2016). *Exposing Library Data with Big Data Technology-A Review:* 3-6. Available on:<https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/7550937>.
- Zhan, M; Widén, G. (2018). Public libraries-roles in Big Data. *The Electronic Library*, 36(1): 133-145. Available on:<https://doi.org/10.1108/EL-06-2016-0134>.
- مجموعه دستورالعمل های اداره ی کتابخانه های عمومی کشور. (۱۳۹۱). معاونت توسعه کتابخانه و کتابخوانی، اداره کل امور کتابخانه ها، تهران: موسسه انتشارات به نشر.
- ملک زاده، غ؛ صادقی، ص. (۱۳۹۶). راهبرد مدیریت منابع انسانی در عصر دیجیتال با تکیه بر کلان داده. *نشریه رشد فناوری*. ۱۳ (۵۱): ۷۰-۶۲
- Beyer, M; Laney, D. (2012). *The Importance of 'Big Data': A Definition*, 17. Available at:<https://www.gartner.com/en/documents/2057415/the-importance-of-big-data-a-definition>.
- Khurshid, A; Zheng, J M; Rafi, M. (2019). An analysis of academic librarians competencies and skills for implementation of Big Data analytics in libraries-Acorrelational study. *Data Technologies and Applications*. 51(2): 23-24. Available on:<https://doi.org/10.1108/DTA-09-2018-0085>.
- Kirigo, W S. (2017). *Big data analytics and electronic resource in academic libraries*. University of Nairobi research archive.30-32.

Comparison of the current situation of big data management with the desired situation in the future from the perspective of the Staff and provincial managers and IT professionals of Foundation of Iranian Public Libraries

---

Zahra Rezaie¹ | Zohreh Mirhosseini² | Fereshteh Sepehr³

1. PhD Candidate of knowledge& Information Science, Islamic Azad University, Tehran North Branch.
rezaei_management 91@yahoo.com
2. Associate Professor of library and Information Science, Islamic Azad university, Tehran North Branch,
(Corresponding author) z_mirhoseini@iau-tnb.ac.ir,
3. Assistant Professor of Library & Information Science, Islamic Azad university, Tehran North Branch
fereshteh.sepehr@yahoo.com

Abstract

Objective: This study explained the current status of big data management in the public libraries affiliated to the Foundation of public libraries and compare the results with the desired situation in the future.

Methodology: An analytical survey was used. The study population consisted of 77 IT experts and provincial staff managers and librarians who were selected using cluster and simple random sampling. The data collection tool is a structured questionnaire that has been developed through the study of domestic and foreign research and in consultation with professors and experts in the field of librarianship and information technology. The questionnaire was approved in terms of content validity ratio (CVR) and content validity index (CVI) and the reliability of the questionnaire was measured by Cronbach's alpha (86 %.) .

Results: The libraries are not smart and there is lack of the required data preparation and processing speed. These libraries don't draw on big data available in social networks to analyse user preferences. Currently, only a limited context is provided for development of public libraries' network. Big data applications, however, can provide faster access to large volumes of data, and improve the information and notification quality; even make libraries more organized and goal-oriented in the future. The results also show that, the necessary infrastructure are developed for information integration and interconnection of libraries.

Conclusion: In the current situation, big data is used to a very small extent in the country's public libraries, and its requirements and infrastructure are not provided. Big data will have a positive impact on the services, and these libraries need to make the necessary arrangements to use it in a timely manner.

Keywords: public libraries, big data management, the Foundation of Iranian public libraries, Iran